

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะผู้ประเมิน

ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์	ประธาน
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช	ผู้ประเมิน
ศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม อารีกุล	ผู้ประเมิน
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขามันต์	ผู้ประเมิน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักตามมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต, การวิจัย, การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน, และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางจังหวัดอุดรธานี ระยะทาง 6 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 636 ไร่ 1 งาน 104 ตารางวา เดิมเรียกว่า โรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร โดยเปิดดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2507 รับนักศึกษารุ่นแรก 70 คน เป็นชาย 48 คน หญิง 22 คน โดยฝากเรียนไว้กับวิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูอุดรธานี ปีการศึกษา 2508 รับนักศึกษาเพิ่ม 152 คน มีครูอาจารย์ 18 คน ปีการศึกษา 2509 เริ่มเปิดสอนในระดับ ป.กศ.สูง เป็นปีแรก รับนักศึกษา 146 คน ครูอาจารย์มี 24 คน การดำเนินงานของโรงเรียนฝึกหัดครูสกลนคร ได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ มีการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น มีครูอาจารย์เพิ่มมากขึ้น อาคารและสิ่งก่อสร้างก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงยกฐานะขึ้นเป็น "วิทยาลัยครูสกลนคร" เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2513 และได้ขยายการผลิตครูออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคปกติ และภาคค่ำ ในปีการศึกษา 2518 เปิดสอนในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) เป็นปีแรก ปีการศึกษา 2519 สภาการฝึกหัดครูได้จัดให้มีการเรียนการสอนแบบทวิภาค ดังนั้น สถาบันจึงเปลี่ยนชื่อจาก "นักศึกษาภาคค่ำ" เป็น "นักศึกษาต่อเนื่อง" จนถึง ปีการศึกษา 2521 ได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี 2 ปี หลัง (หลังอนุปริญญา) เป็นปีแรก และเปิดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อศป.) ปีการศึกษา 2528 เปิดสอนในสาขาวิชาที่หลากหลายมากขึ้น ได้แก่ สาขาศิลปศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ ปีการศึกษา 2529 เปิดสอนในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ในหลักสูตรปริญญาตรีและปริญญาตรี 2 ปีหลัง ปีการศึกษา 2530 เริ่มโครงการครุทายาท เป็นปีแรก

ต่อมา เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามให้แก่วิทยาลัยครูทั่วประเทศว่า "สถาบันราชภัฏ" และในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ต่อรัฐสภา และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2538 มีผลให้วิทยาลัยครูสกลนครเปลี่ยนเป็น "สถาบันราชภัฏสกลนคร" สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และ

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2547 เวลา 9.39 น. สถาบันราชภัฏสกลนครได้ทำพิธีเปิดป้าย “มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร” อธิการบดีสถาบันราชภัฏสกลนครคนปัจจุบันคือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ และมี ศาสตราจารย์ ดร.ศุภมาศ พนิชศักดิ์พัฒนา เป็นนายกสภาประจำสถาบัน

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เปิดสอนในระดับปริญญาตรี 4 สาขาวิชา รวม 61 โปรแกรมวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา จำนวน 22 โปรแกรมวิชา, (ค.บ. 2 ปี - หลังอนุปริญญา จำนวน 8 โปรแกรม, ค.บ. 4 ปี จำนวน 14 โปรแกรม, ระดับปริญญาวิชาชีพครู 1 ปี และระดับประกาศนียบัตร 1 ปี จำนวน 1 สาขาวิชา-อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานบัณฑิตศึกษา) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 19 โปรแกรมวิชา (ระดับอนุปริญญา จำนวน 4 โปรแกรม, วท.บ. 2 ปี หลังอนุปริญญา จำนวน 4 โปรแกรม, และ วท.บ. 4 ปี จำนวน 11 โปรแกรม), สาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 10 โปรแกรมวิชา (ระดับอนุปริญญา จำนวน 1 โปรแกรม, ศศ.บ. 2 ปี หลังอนุปริญญา จำนวน 1 โปรแกรม, และ ศศ.บ. 4 ปี จำนวน 8 โปรแกรม), สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ จำนวน 10 โปรแกรมวิชา (ระดับอนุปริญญา จำนวน 1 โปรแกรม, บธ.บ. 2 ปี หลังอนุปริญญา จำนวน 5 โปรแกรม, และ บธ.บ.4 ปี จำนวน 4 โปรแกรม), สำหรับในระดับปริญญาโท เปิดสอน 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาครุศาสตร์ มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ การบริหารการศึกษา และหลักสูตรและการสอน และ สาขาศิลปศาสตร์ 1 สาขาวิชา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา อีกทั้งได้เปิดศูนย์จัดการศึกษายานนอก สถาบัน รวม 3 ศูนย์ ในโครงการการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยใช้ทรัพยากรร่วม (กศ.ปท.) ได้แก่ ศูนย์จัดการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร, ศูนย์อุดมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร หรือศูนย์วิทยาลัยการอาชีพพนมไพรวานรนิวาส, และศูนย์บัณฑิตศึกษา ที่โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ในปีการศึกษา 2546 สถาบันมีข้าราชการครู 195 คน (วุฒิปริญญาเอก 11 คน, ปริญญาโท 145 คน, ปริญญาตรี 39 คน) อาจารย์อัตราจ้าง 45 คน มีนักศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 8,460 คน (ภาคปกติ 4,956 คน และภาคนอกเวลาปกติ 3,504 คน)

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายนอก ได้ดำเนินการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง ประกอบกับหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ของสถาบัน รวมทั้งการเข้าเยี่ยมชมคณะวิชาต่าง ๆ ตลอดจนสำนัก ศูนย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ของสถาบัน เป็นเวลา 3 วัน ในระหว่างวันที่ 13 - 15 กันยายน 2547 ซึ่งได้รับฟังการบรรยายสรุป, การเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการ, การสนทนา

ชักถามอย่างกัลยาณมิตร ตลอดจนการสัมภาษณ์ตัวแทนกรรมการสภาสถาบันฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ, รองผู้ว่าราชการจังหวัด, ผู้อำนวยการเขตพื้นที่, อาจารย์, เจ้าหน้าที่, ศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบัน

ผลการประเมินมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้ปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาได้ครบถ้วน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยสำนักวิจัยและบริการวิชาการ ได้มีการสำรวจติดตามการมีงานทำของบัณฑิตสถาบันราชภัฏสกลนครที่สำเร็จการศึกษา ประจำปี 2544 - 2545 ทั้งบัณฑิตภาคปกติและภาคนอกเวลาปกติ (กศ.ป.) ผลการสำรวจปรากฏ ดังนี้ ในภาพรวม**บัณฑิตภาคปกติ**ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏสกลนคร สามารถหางานทำได้แล้วสูงถึงร้อยละ 84.48 ของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 15.52 เท่านั้น ที่ยังไม่ได้งานทำ บัณฑิตที่ได้งานทำแล้วส่วนใหญ่จะทำงานในภาคเอกชน รองลงมาจะเป็นงานของรัฐบาล มีจำนวนน้อยที่ประกอบอาชีพอิสระ และมีบัณฑิตส่วนหนึ่ง คือ ประมาณร้อยละ 12.85 ที่เข้ารับการศึกษต่อในระดับบัณฑิตศึกษา **บัณฑิตภาคนอกเวลาปกติ (กศ.ป.)** ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 71.13 มีงานทำแล้วก่อนเข้าศึกษาต่อที่สถาบัน มีเพียงร้อยละ 28.87 เท่านั้น ที่ยังไม่มียังงานทำ ซึ่งในจำนวนที่ยังไม่มีงานทำนี้ หลังสำเร็จการศึกษาไปแล้ว บัณฑิตประมาณร้อยละ 53.13 ของบัณฑิตที่ก่อนเข้าเรียนยังไม่มียังงานทำทั้งหมดสามารถหางานทำได้ ซึ่งเป็นทั้งงานของรัฐบาล งานเอกชน และประกอบอาชีพอิสระ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามยังมีบัณฑิตที่ยังมีโอกาสได้ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีประมาณร้อยละ 0.75 ของบัณฑิตทั้งหมด

ในปีการศึกษา 2546 สำนักวิจัยและบริการวิชาการ ได้สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 - 2545 ทั้งในภาครัฐบาล, ภาคเอกชน, และรัฐวิสาหกิจ กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 271 คน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของบัณฑิต อยู่ในระดับมากในทุกรายการประเมิน ยกเว้นรายการเกี่ยวกับการมีทักษะทางภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก 3 รายการ คือ ความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ, ความสามารถในการจัดระบบงานและควบคุมงาน, และการ

รู้จักใช้ทรัพยากรในหน่วยงานอย่างคุ้มค่า ส่วนรายการเกี่ยวกับความสามารถในการบริหารงานและการสร้างสรรค์งานใหม่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

จุดเด่น

1. มีการติดตามคุณภาพบัณฑิต ด้านการมีงานทำของบัณฑิตอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา ซึ่งบัณฑิตส่วนใหญ่สามารถหางานทำได้ภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา
2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นคนมุ่งมั่นในการทำงาน มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพค่อนข้างสูง

จุดที่ควรพัฒนา

สถาบันควรริบดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันโดยเร่งด่วน

โอกาสในการพัฒนา/ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. ควรสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามโปรแกรมวิชาเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง
2. ควรนำผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เช่น คุณลักษณะเกี่ยวกับการมีทักษะทางภาษาต่างประเทศและการมีทักษะทางคอมพิวเตอร์ และความสามารถในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างสรรค์งานใหม่ เป็นต้น
3. การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในระดับปริญญาโท ควรจะได้เผยแพร่ใน ลักษณะของบทความ และควรส่งเสริมเผยแพร่ในวารสารวิชาการ/วิชาชีพในสาขาด้วย เท่าที่ทำอยู่มีเฉพาะบทความย่อและตีพิมพ์เผยแพร่เฉพาะในวารสารรวมบทความย่อของสำนักงานบัณฑิตศึกษาเท่านั้น และควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการนำเสนอผลการวิจัยในระดับชาติ

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนรู้

ในด้านการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2546 พบว่า สถาบันได้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง กล่าวคือ หลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตปฏิบัติทั้งหมดต่อปีการศึกษาที่นักศึกษาเลือกเรียน ร้อยละ 41.5 ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด (2,148 จาก 5,176 หน่วยกิต) เมื่อแยกตามคณะ พบว่า คณะเทคโนโลยีการเกษตรจะเน้นภาคปฏิบัติมากที่สุดถึงร้อยละ 85.2 ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดในคณะ (219 จาก 257 หน่วยกิต)

นอกจากนี้ ทุกคณะได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงปฏิบัติจริงในภาคสนาม ให้นักศึกษามีอิสระในการเลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรีต่างๆ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนในทุกคณะได้ใช้บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และห้องสมุดของคณะและศูนย์วิทยบริการอย่างเต็มที่ (เฉลี่ย 9 ชม./วัน) ตลอดจนการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ทางสถาบันได้เชื่อมต่อบริเวณเครือข่ายไปยังหน่วยงานหรือจุดต่าง ๆ มากมายหลายจุด

ในแต่ละภาคการศึกษา สถาบันจะจัดให้มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา แล้วแจ้งผลการประเมินให้อาจารย์แต่ละคนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

จุดเด่น

1. สถาบันมีการประเมินการสอนของอาจารย์ในทุกคณะ
2. มีการสอนที่เน้นปฏิบัติจริง และมีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมหลากหลาย

จุดที่ควรพัฒนา

เนื่องจากอาจารย์มีภาระงานสอนมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างจริงจัง จึงทำให้มีผลงานวิจัยค่อนข้างน้อย สถาบันอาจต้องจัดสัดส่วนภาระการสอนและการวิจัยให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะ

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

1. แบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ที่ใช้ ค่อนข้างจะมีลักษณะประเมินวิธีสอนทั่วไป (General Method of Teaching) หากได้พัฒนาให้เป็นการประเมินวิธีสอนวิชาเฉพาะ (Specific Method of Teaching) และประเมินบทบาทของอาจารย์ในฐานะที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (Adviser) ไปด้วย ก็จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรควบคุมและกำกับดูแลให้การเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน (ศูนย์การศึกษาทุกศูนย์) มีมาตรฐานเดียวกัน
3. ควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาในแต่ละโปรแกรมวิชาด้วย นอกเหนือจากกิจกรรมที่จัดอยู่แล้ว

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านสนับสนุนการเรียนรู้

สถาบันจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนที่ชัดเจน ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น เครื่องมือเทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดอยู่ในขั้น

เพียงพอและทันสมัย แต่หากได้มีการจัดระบบและมีระเบียบในการใช้ ตลอดจนมีการตรวจสอบและบำรุงรักษาสิ่งที่กำลังใช้อยู่จะทำให้การใช้คุ้มค่ายิ่งขึ้น

จุดเด่น

1. สถาบันสนับสนุนการจัดหาเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาค่อนข้างมาก
2. อาจารย์ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับนักศึกษาและมีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ
3. สถาบันมีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตโดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของสถาบัน

จุดที่ควรพัฒนา

1. สถาบันควรเร่งพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชาให้มีคุณวุฒิส่งขึ้น โดยเฉพาะในระดับปริญญาเอก เนื่องจากมีจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกค่อนข้างต่ำ
2. ควรจัดหาฐานข้อมูลสำเร็จรูปสำหรับใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษา

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

1. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษาและมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนให้พอเพียง
2. ควรพัฒนาอาจารย์ประจำให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการเรียนการสอนสมัยใหม่ และกระตุ้นให้อาจารย์ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป โดยเฉพาะในระดับปริญญาเอก เพื่อให้เข้าสู่มาตรฐานระดับอุดมศึกษา รวมทั้งเร่งการพัฒนาอาจารย์ในด้านการขอผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มเอกสารประกอบการสอน ตำรา และผลงานวิจัย
3. ควรพัฒนา e-learning ที่เริ่มใช้กันอยู่ในสถาบัน ให้สมบูรณ์และได้มาตรฐาน
4. ควรเพิ่มโอกาสในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาโดยใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น เช่น เพิ่มระยะเวลาการให้บริการ หรือเพิ่มสถานที่การให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่หอพัก เพื่อให้เป็น Learning Dormitory

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์

สถาบันมีนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมด้านงานวิจัย และงานสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2546 มีจำนวนบทความวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ บทความวิจัย และงานสร้างสรรค์

ต่าง ๆ ทั้งสิ้น 38 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19 ของอาจารย์ประจำทุกระดับ สถาบันให้ความสำคัญกับภารกิจด้านการวิจัยอย่างมาก โดยกำหนดเป็นพันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาของสถาบัน ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อเชื่อมโยงสู่การพัฒนาท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยและแสวงหาทุนจากภายนอก แต่อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในลักษณะการวิจัยสถาบัน (Institutional Research) หรือการวิจัยแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาการ (Basic Research) หรือการวิจัยที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น (Applied Research) ยังมีไม่มากนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ของสถาบันมีภาระงานสอน (Teaching Load) ค่อนข้างมาก ประกอบกับการขาดความมั่นใจในการทำวิจัย ฉะนั้นทางสถาบันน่าจะพิจารณาลดภาระงานสอนของอาจารย์ที่ทำวิจัยให้น้อยลง ขณะเดียวกันก็เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาจากวงการภายนอกมาเป็นที่ปรึกษางานวิจัยอย่างใกล้ชิด จะทำให้มีงานวิจัยมากขึ้นและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากวงการภายนอกด้วย และเป็นประโยชน์ต่อการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการได้

จุดเด่น

1. สถาบันมีการกำหนดเป็นพันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาของสถาบันในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัย
2. นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ความสนใจกับงานวิจัยของอาจารย์และงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา อีกทั้งกระตุ้นให้อาจารย์ทำวิจัย

จุดที่ควรพัฒนา

ทั้ง ๆ ที่สถาบันส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ แต่มีงานวิจัยของอาจารย์โดยเฉลี่ยเพียง 1 : 0.10 ซึ่งทำให้มีจำนวนงานวิจัยไม่มากพอ สถาบันควรสร้างบรรยากาศ สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลดภาระงานสอน, การให้ Incentive, การจัดหน่วยสนับสนุน เพิ่มความสะดวกในการทำวิจัยหรือหน่วยให้คำปรึกษางานวิจัย, ฯลฯ

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

1. ควรจัดทำกรอบการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและ/หรือสถาบัน
2. แต่ละคณะควรมีนโยบายส่งเสริมการทำผลงานและการทำวิจัยของอาจารย์อย่างเป็นทางการ เช่น การจัดพี่เลี้ยงหรือผู้ให้คำปรึกษา, จัดสรรเงินสนับสนุนภายในคณะ, การทำวิจัยเป็นทีม, ฯลฯ

3. มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทำวิจัยในลักษณะงานที่เป็นโครงการใหญ่และงานวิจัยเชิงบูรณาการให้เกิดขึ้น

มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานด้านการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตระหนักในภารกิจในด้านงานบริการวิชาการแก่ชุมชนในท้องถิ่นและสังคม ให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545 ถึง 30 กันยายน 2546 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้จัดกิจกรรม/โครงการเพื่อให้บริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนกระจายตามหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 39 กิจกรรม/โครงการ ถึงแม้ว่าจะมีการประเมินผลโครงการเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังขาดการประเมินผลทั้งหมดโดยรวม

จุดเด่น

1. สถาบันมีโครงการบริการวิชาการแก่สังคม (Academic Services to the Society) อย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับ เช่น โครงการร่วมมือกับตำรวจตระเวนชายแดนในการพัฒนาชุดการเรียนรู้หลักสูตรสมเด็จย่า เพื่อใช้เป็นชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียน ตชด., โครงการศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมสู่ชุมชน, โครงการเวียดนามศึกษา จ.สกลนคร ซึ่งมีชาวไทยเชื้อสายเวียดนามมากที่สุด, ฯลฯ
2. ชุมชนและสังคมยอมรับในศักยภาพของคณาจารย์ของสถาบัน สังเกตจากการได้รับเกียรติให้เป็นวิทยากรต่าง ๆ มากมาย

จุดที่ควรพัฒนา

คณะต่าง ๆ ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่ชุมชนและสังคมเพิ่มมากขึ้นและทำอย่างต่อเนื่อง และควรมีการเก็บหลักฐานการดำเนินงานและมีการประเมินผลการดำเนินการทุกกิจกรรม/โครงการ รวมทั้งประเมินผลในภาพรวมของกิจกรรม/โครงการทั้งหมดในรอบปี เพื่อประโยชน์ในการวางแผนในปีต่อไป

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

เนื่องจากสถาบันได้จัดโครงการบริการวิชาการที่หลากหลาย เพื่อให้การบริการทางวิชาการเป็นไปตามความต้องการและชี้นำสังคมและชุมชนอย่างแท้จริง ควรจะได้มีการสำรวจความต้องการของสังคมและชุมชน ตลอดจนถึงติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสสังคมโลกเพื่อให้สามารถจัดโครงการได้อย่างสมบูรณ์

มาตรฐานที่ 6 มาตรฐานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน มีสำนักศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประชาคมภายนอกให้การยอมรับสถาบันทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากการได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งในเขตพื้นที่อันเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เช่น งานประเพณีของท้องถิ่น การประชุมสัมมนา ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยเฉพาะโครงการศึกษาวิจัยเรื่องผ้าย้อมคราม ซึ่งเป็นผลให้ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของชาวบ้านได้รับความสนใจและประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจอย่างสูง และได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมในเขตพื้นที่ภายนอกจังหวัดสกลนคร เช่น มูลนิธิโรงพยาบาล 50 พรรษา มหาวิชราลงกรณ์ และมูลนิธิกาญจนบารมี ซึ่งทั้งสองมูลนิธินี้ มหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในรายการพิเศษต่างๆ เป็นประจำติดต่อกัน ในรอบปีงบประมาณ 2546 มหาวิทยาลัยได้จัดทำโครงการและกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาและสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรม เช่น โครงการศึกษาและวิจัยเรื่องผ้าย้อมคราม บ้านนาดี อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการวิจัยเรื่องการทำไวน์หมากเฒ่า ของโปรแกรมวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จุดเด่น

- สถาบันมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับ เช่น โครงการของกลุ่ม “สนุก” เป็นโครงการฟื้นฟู พัฒนาและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ 4 จังหวัด คือ สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร; โครงการอนุรักษ์แบบฉบับของอาคารสถานที่ที่มีลักษณะเป็นทรงไทย เช่น หอพักนักศึกษาทรงไทย, อาคารศาลากลางหลังเก่า(อาคารทรงไทย), อาคารหอประชุมที่จัดเป็นสถานที่พระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ; โครงการต้นไม้ในสถาบัน; ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ เช่น การคิดประดิษฐ์คำร้อง ทำนองเพลง และทำพ็อนรำชาวไทย 8 เผ่า ของ จ.สกลนคร; ฯลฯ

จุดที่ควรพัฒนา

- ควรมีการเผยแพร่การดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้แก่ประชาคมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

- ควรประเมินผลการจัดกิจกรรมในด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งหมดในรอบปีเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนนโยบายในปีต่อไป

มาตรฐานที่ 7 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้กำหนดนโยบายในการบริหารงาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไว้ชัดเจน มหาวิทยาลัยใช้เงินในการบริหารจัดการทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้(เงินนอกงบประมาณ) นับว่ามีเสถียรภาพทางการเงิน แต่ใช้จ่ายเงินด้านบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนเพียงร้อยละ 8.04 ของงบดำเนินการเท่านั้น จะเห็นได้ว่าเป็นบที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับภารกิจที่มหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบ

จุดเด่น

1. ผู้บริหารทุกระดับมีความมุ่งมั่นในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ
2. สถาบันมีวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) ที่มีลักษณะความเป็นพี่เป็นน้อง (Brotherhood) ซึ่งจะเป็นการเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานได้เป็นอย่างดี

จุดที่ควรพัฒนา

- มหาวิทยาลัยควรนำเอาระบบ MIS มาใช้ให้เร็วขึ้น เพราะจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงาน

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

- เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีผู้บริหารรับผิดชอบดูแลฝ่ายพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีศูนย์คอมพิวเตอร์ที่เข้มแข็งอยู่แล้ว โอกาสในการพัฒนาระบบ MIS จะเป็นไปได้ง่ายหากมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนในเรื่องนี้โดยเร็วที่สุด

มาตรฐานที่ 8 มาตรฐานด้านระบบการประกันคุณภาพภายใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา โดยกำหนดให้มึนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาและแผนกลยุทธ์ด้านประกันคุณภาพการศึกษา ช่วงปี พ.ศ.2544-48 มีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยเฉพาะ ขึ้นตรงต่อผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาประจำสถาบัน, คณะกรรมการประจำฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา, คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาประจำคณะ สำนักและศูนย์, คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน

โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุดไว้อย่างชัดเจน มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อการประกันคุณภาพฯ และสนับสนุนบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในส่วนของฝ่ายประกันฯและหน่วยงานระดับคณะ/สำนัก/ศูนย์ ในการเข้าร่วมประชุมอบรม/สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สถาบันราชภัฏกลุ่มอีสานทั้ง 13 แห่ง ได้ร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ซึ่งในปี พ.ศ. 2544 จนถึงปี 2546 สถาบันราชภัฏสกลนครได้จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มสถาบันราชภัฏกลุ่มอีสาน ซึ่งในการนี้มีกิจกรรมหลักที่สำคัญคือ “การตรวจประเมินระบบและกลไกการประกันคุณภาพแบบกัลยาณมิตรเพื่อให้พร้อมรับการประเมินภายนอก” และในปี พ.ศ. 2546 นี้ สถาบันได้รับการตรวจประเมินไปแล้วในช่วงวันที่ 8 – 12 กันยายน 2546 โดยคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินฯ สถาบันราชภัฏกลุ่มอีสาน

ในด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันนั้น ทางฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาได้ดำเนินการในหลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ, แผ่นปลิว, เว็บไซต์ของฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา, ฯลฯ

จุดเด่น

1. มหาวิทยาลัยมีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยมี “ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแล ขึ้นตรงต่อผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
2. มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับมหาวิทยาลัย คณะ สำนัก และศูนย์
3. ผู้บริหารทุกระดับให้ความเอาใจใส่และตระหนักในการประกันคุณภาพการศึกษา

จุดที่ควรพัฒนา

- มหาวิทยาลัยควรพิจารณามาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาของประเทศ

โอกาสในการพัฒนา/แนวทางเพื่อการพัฒนา

1. เมื่อพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยใหม่แล้ว ต้องรีบดำเนินการทำประชาพิจารณ์หรือประชาสัมพันธิ์ให้บุคลากรทุกระดับได้เข้าใจในเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้ทุกคณะ/สำนัก/ศูนย์สามารถดำเนินการได้ทันที

2. ครอบงำฐานะ “ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา” ขึ้นเป็นหน่วยงานอิสระ

บทสรุป/ข้อสังเกตโดยรวม

จากการประเมิน พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครได้ปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาได้ครบถ้วน ขณะนี้สถาบันกำลังเตรียมการเพื่อเปลี่ยนแปลงสถานภาพให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา กำหนดทิศทางการพัฒนา และกลยุทธ์ในการพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งคณะผู้ประเมินได้รวบรวมข้อสังเกตและได้เสนอแนะเพื่อการพัฒนาไว้ในส่วนสรุปผลการประเมิน ซึ่งมีความมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถาบัน โดยมีเจตนาส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของสถาบันให้มีความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะที่ต้องการให้พัฒนาเร่งด่วน (3 อันดับแรก)

1. มหาวิทยาลัยควรประเมินผลด้านคุณภาพการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ณ ศูนย์จัดการศึกษาภายนอกสถาบัน (โครงการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนโดยใช้ทรัพยากรร่วม – กศ.ปท.) โดยเร่งด่วน (ซึ่งขณะนี้มหาวิทยาลัยกำลังดำเนินการให้มีการวิจัยประเมินผลด้านคุณภาพการศึกษาดังกล่าว)
2. มหาวิทยาลัยควรจัดสัดส่วนภาระการสอนและการวิจัยของอาจารย์ให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะ เพื่อให้มีงานวิจัยเพิ่มขึ้น
3. มหาวิทยาลัยควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้โดยเร็วที่สุด เช่น นำระบบ MIS มาใช้ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลของสถาบัน เพื่อให้ได้ข้อมูลทันทีและเป็นปัจจุบัน, จัดระบบการบริหารจัดการการใช้คอมพิวเตอร์ให้เป็นระบบเดียวกันทั้งสถาบัน เพื่อการใช้ที่คุ้มค่าและเป็นประโยชน์ในการวางแผนต่อไป, ฯลฯ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและทิศทางในอนาคต

1. มหาวิทยาลัยควรมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาของสถาบันสู่มาตรฐานอุดมศึกษาระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการวิจัย และวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา
2. มหาวิทยาลัยควรพัฒนาห้องสมุดให้เป็นไปในลักษณะ e-library เพื่อประโยชน์การใช้ศึกษาค้นคว้าทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษาทั้งในมหาวิทยาลัยและศูนย์การศึกษานอกสถาบัน
3. เมื่อมหาวิทยาลัยนำระบบ MIS มาใช้ในการบริหารจัดการแล้ว ควร up-date ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจได้ทันทุกเวที